

Forhandling**Sundhedsministeren (Sonja Mikkelsen):**

Venstre, Det Konservative Folkeparti og Centrum-Demokraterne har fremsat forslag om, at Folketinget opfordrer regeringen til at fremsætte et lovforslag, der klart præciserer, at de pårørende ikke kan modsætte sig en afdøds skriftlige bestemmelse om testation af egne organer m.v. i forskningen.

Og det fremgår af bemærkningerne til beslutningsforslaget, at forslaget skal ses som en udbygning af folketingsbeslutning nr. B 47 om at fjerne pårørendes adgang til at modsætte sig en afdøds skriftlige bestemmelse om organ donation, som er vedtaget i folketingsåret 1999-2000.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne til beslutningsforslaget, at forslaget har baggrund i et fald i obduktionsretten i forhold til tidligere.

Jeg forstår, at man ønsker en vetoret ophævet ud fra en formodning om, at der er en sådan vetoret, og at den er medvirkende til, at der er sket en nedgang i antallet af obduktioner.

Man kan sige, at forslagsstillernes ønske allerede er opfyldt. Det fremsatte beslutningsforslag retter sig nemlig mod en ikkeeksisterende regel, og dertil kommer, at der næsten ingen skriftlige samtykker er til obduktion. Men der er altså heller ingen vetoret for de pårørende hverken i loven eller i dens bemærkninger.

Faldet i antallet af obduktioner skal snarere ses som en følge af, at de pårørende efter vedtagelsen af lov om ligsyn, obduktion og transplantation tilbage i 1990 underrettes om påtænkt obduktion, hvor de tidligere i almindelighed ikke blev underrettet om obduktionen, og de pårørende var således tidligere ikke altid opmærksomme på, at der ville blive foretaget obduktion.

Hvis en person ønsker at blive obduceret, skal vedkommende selv drage omsorg for at få ønsket nedfældet samt sikre sig, at ønsket bliver bekendt for sygehuset. Det kan eventuelt ske ved at bære en samtykkeerklæring på sig eller få det skrevet i journalen ved indlæggelse eller måske hos den privatpraktiserende læge. Kun meget få giver et skriftligt samtykke til obduktion.

I henhold til § 12, stk. 2, i lov om ligsyn, obduktion og transplantation m.v. må obduktion foretages, såfremt afdøde efter sit fyldte 18. år skriftligt har givet sit samtykke til obduktionen. I andre tilfælde må obduktion ikke finde sted, såfremt afdøde eller afdødes nærmeste har udtalt sig derimod eller indgrebet må antages at

stride mod afdødes eller de nærmestes livsopfattelse, eller såfremt særlige omstændigheder i øvrigt taler mod indgrebet.

Men bestemmelsen i § 12, stk. 2, giver ikke de pårørende adgang til at modsætte sig obduktion, såfremt afdøde skriftligt har givet sit samtykke hertil. Der er heller ikke i bemærkningerne til loven åbnet op for en eventuel vetoret i de tilfælde, hvor afdøde har givet skriftligt samtykke til obduktion.

Forslaget indebærer altså, at regeringen bliver pålagt at fremsætte lovforslag om at fjerne en regel, som ikke er der. Og jeg kan på den baggrund ikke anbefale det fremsatte forslag.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Hanne Andersen som ordfører.

Hanne Andersen (S):

Ja, jeg må tilstå, jeg forstår ikke dette forslag. Når jeg læser forslaget, bliver jeg ét stort spørgsmålstegn – eller rettere sagt, flere spørgsmålstegn.

Når man læser teksten, ja, så er der ingen regel at fjerne, som ministeren allerede har sagt. Der er altså ingen bestemmelser at ændre. Og når man læser bemærkningerne, bliver spørgsmålstegnet ikke mindre.

Når det handler om obduktion, er det meget usædvanligt, for ikke at sige, at det sker faktisk næsten ikke, at en patient skriftligt har tilkendegivet, at man ønsker obduktion. Bestemmelserne er, at de pårørende informeres om eventuel obduktion i modsætning til tidligere, hvor man ikke blev underrettet. Hvis der skriftligt er givet udtryk for, at man ønsker obduktion, har de pårørende heller ikke her en vetoret. Her er altså heller ingen ændringer eller bestemmelser at ændre.

Livstestamentet handler heller ikke om forskning, men om, at man kan frasige sig behandling eller visse behandlinger. Her er altså heller ingen bestemmelser at fjerne.

Jeg har fået den tanke, at det her forslag måske skal ses som et led i Venstres regelforenkligning, og forslagsstillernes tvivlsspørgsmål kunne efter min bedste mening klares med et spørgsmål til ministeren, og så kunne man få svar i udvalget.

Men det fremgår formentlig af det, jeg har sagt, at Socialdemokratiet ikke kan støtte forslaget.